

YAYGIN EĞİTİM FAALİYETLERİNE KATILAN BİREYLERİN FAALİYETLERDEN MEMNUNİYET DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINING THE SATISFACTION LEVEL OF THE INDIVIDUALS PARTICIPATING IN PREVALENT EDUCATION ACTIVITIES

Fedayi YAMAN

Muratpaşa Azize Kahraman Halk Eğitimi Merkezi Müdürü, Muratpaşa / Antalya

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0288-2559>

yamankurs@hotmail.com

Kenan YAVUZ

İlçe Millî Eğitim Müdürü, Kepez / Antalya

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2133-2197>

k_yavuz@hotmail.com

Himmet KARATAŞ

Kepez Teomanpaşa Halk Eğitimi Merkezi Müdürü, Kepez / Antalya

ORCID: <https://orcid.org/000-0001-9080-0922>

himmetkaratas@gmail.com

Received: November 05, 2022

Accepted: January 17, 2023

Published: January 31, 2023

Suggested Citation:

Yaman, Y., Yavuz, K., & Karataş, H. (2023). Yaygın eğitim faaliyetlerine katılan bireylerin faaliyetlerden memnuniyet düzeyinin belirlenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 12(1), 57-72.

This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Öz

Bu araştırma yaygın eğitim hizmetleri veren halk eğitim merkezlerinde kursiyer olarak görev yapan bireylerin aldıkları kursun verimliliği, amacı, önemi ve gündelik yaşama etkisi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Antalya ili Muratpaşa ilçesinde bulunan Halk Eğitim Merkezinde kursiyer olarak katılım sağlayan 15 erkek, 135 kadından oluşan 150 kişilik kursiyer oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan kursiyerlerden internet ortamında cevaplanan anket formu üzerinden veriler toplanmıştır. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 22.0 programında yapılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen katılımcıların ilgi, istek ve memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Araştırma sonuçlarında kursiyerlerin kursa geliş amaçlarında farklılıklar gözlemlenmiş, amaç ve isteklere göre yaygın eğitim hizmeti veren kurumlarda yapılan çalışmalara özgün, çağrı önden yakalayan yapay zeka uygulamaları, ileri teknoloji uygulamalarına yönelik çalışmalar önerilmiştir.

Anahtar Terimler: Yaygın gelişimsel faaliyetler, memnuniyet.

Abstract

This research was conducted to determine the efficiency, purpose, importance, and impact of the course taken by the individuals who work as trainees in public education centers providing non-formal education services. The sample of the research consists of 150 trainees, 15 men and 135 women, who participated as trainees in the Public Education Center in Antalya province Muratpaşa district. Data were collected from the trainees participating in the research through a questionnaire answered on the internet. Statistical analyzes were made in IBM SPSS Statistics 22.0 program. It was found that the interest, desire and satisfaction levels of the participants included in the study were high. In the results of the research, differences were observed in the purpose of coming to the course of the trainees, and according to the aims and wishes, studies on artificial intelligence applications that were original to the studies carried out in non-formal education services, and advanced technology applications were suggested.

Keywords: Pervasive developmental activities, satisfaction.

GİRİŞ

Yaygın eğitim faaliyetlere okulun yanı sıra bireylere, yetişkinlere esas bilgileri sağlamak, aldıkları eğitim ve öğretim kademesinin daha da geliştirilmesini sağlamak, okuyazar olarak topluma kazandırma yahut farklı meslek dallarında geliştirmek, gelişimini sağlama adına yapılan faaliyetlerdir.

Eğitim kurumları bireylere eleştirel yolla bakabilen, toplumsal konulara eğilen, problem çözebilen, kendini gerçekleştirme yolunda atacağı adımlara destek olan temel yerdur (Stevenson, 2007). Bu noktada yaygın eğitim faaliyetleri bireylerin kendilerine katkı sağlamasının ne kadar etkili olduğunu açıklamaktadır. Faaliyetlere katılan bireyler, sosyolojik, kültürel, politik ve topluma faydalı birçok bölüme doğrudan etki eden eğitimler almaktadırlar.

Yaygın eğitim faaliyetlerine tarihten örnek vermek gerekirse buna en güzel örnek, 12. yy'da kurulmuş olan Ahilik Teşkilatıdır. Bu teşkilatta yaygın eğitim faaliyetlerine yönelik birçok özellik ön plana çıkmaktadır. Ahilik Teşkilatına değindiğimizde bu kurumda usta-çırak ilişkisi vardır ayriyeten iş başında olacak şekilde uygulamalı mesleki eğitim verilmektedir. Çırak, yaparak-yaşayarak mesleğin gerçeğini, inceliklerini ve özelliklerini öğrenmektedir (Şimşek, 2002). Ahilik teşkilatı topluma birçok birey kazandırmış ve bu bireyler yaptıkları faaliyetlerle toplum refahını ve ekonomisini ciddi bir şekilde etkilemiştir. Osmanlı'nın çoğu dönemde toplumdaki bireyler Ahilik Teşkilatı etrafında birleşmiş ve faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Cumhuriyetin ilk yıllarında da yaygın eğitim faaliyetlerine önem verilmiş ve bu faaliyetlere örnek olarak Atatürk Orman Çiftliği kurulmuştur. Bu çiftliğin kuruluş amaçlarında halkın doğayı, doğanın tam içinde olarak tanınması ve üretimin ne denli önemli olduğunu vurgulamaktır. Yine cumhuriyet döneminde 1926 yılında Köy Muallim Mektebi Talimatnamesi yayınlanmış ve köy öğretmen okulları hayata geçirilmiştir. Bu okullarda her gün öğleden önce dört saat teori bazında dersler işlenmiş sonrasında ise yine dört saat deney ve uygulamalar yapılmıştır. Ziraata yönelik faaliyetler, tabiatı araştırma ve inceleme gezileri bir nevi yaygın eğitime dair uygulamalar olarak örnek gösterilebilir (Ergün, 2009).

Ülkemizde yetişkin bireylerinin eğitimleri incelendiğinde de dönem dönem değişimler görülmektedir. 1930'ların başlarında kurulan ve o dönemde önemli kurumlardan biri olan halkevleri yeni sistemin milli kimlik inşa etmede önemli bir etken olmuştur (Buyruk, 2016)

Son zamanlar gelişen teknolojinin ve yapay zekânın kullanım alanının genişlemesiyle, yetişkin bireylerin kendilerini geliştirmesi daha da önemli bir hale gelmiş, bu hususta yeni ihtiyaç alanlarını doğurmuştur. Modern dönemde yeni mesleki alanların ortaya çıkması, geleneksel ve yakın dönem bağ kurulması adına yaygın eğitim faaliyetleri de kendini yinleme amacı oluşturmakta, değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Problem Durumu

Eğitim faaliyetleri planlaması yapılırken üzerinde durulan en önemli noktalardan birisi de, eğitim alacak bireylerin eğitimi sağlıklı, verimli ve kaliteli bir şekilde almasıdır. Bireyin alacağı eğitimin bireye ve topluma uygunluğu eğitim kalitesini etkilemektedir. Birey eğitim aldığı faaliyetlerde gösterdiği etkinlik ve memnuniyetle alacağı eğitimin verimi artırabilir.

Eğitim kurumları bireylere rahat bir ortam sağlamak, alacakları eğitimlerde kendini gösterecek, motivasyon sağlayacak bir şekilde hareket etmelidir. Bu şekilde yapılan düzenlemelerle, birey alacağı eğitimin kalitesiyle topluma sağlayacağı fayda daha sağlıklı ve daha nitelikli olacaktır. Nitelikli bir eğitim almak sadece bireyin kendisinde değil, bireyin eğitim aldığı kurumun fiziksel ve sosyal açıdan da önemlidir. Eğitim kurumları bireylere çağdaş eğitim vermek, eğitim sırasında bireylerin eğitimsel memnuniyetlerini sağlamak ve bu şekilde de eğitimin karşılıklı bir şekilde verimli ilerlemesi açısından önemlidir.

Bu araştırma ile cevap aranan problem durumları incelendiğinde;

Yaygın gelişimsel faaliyetler bireylerin memnuniyet düzeyi araştırılarak, bireylerin duygu-durumunu nasıldır ve bu konuda geliştirebilir çalışmalar nelerdir sorularına cevap aranmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim ve öğretim alan bireylerin memnuniyet durumlarını farklı değişkenler açısından incelemektir. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

-Katılımcıların halk eğitim kurslarından memnuniyet düzeyleri nedir?

-Katılımcıların memnuniyet düzeylerinde cinsiyet değişkeni açısından anlamlı fark var mıdır?

- Katılımcıların halk eğitim kursları önerme derecesi nedir?
- Katılımcıların halk eğitim merkezi kurslarının faaliyet sayılarından memnuniyet düzeyleri nedir?
- Katılımcıların memnuniyet düzeylerinde öğrenim durumu değişkeni açısından anlamlı farklılık var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Yapılan araştırma ile yaygın eğitim kurumundan yararlanan bireylerin ilgi, istek ve memnuniyetlerini inceleyerek kurs eğitimlerinin daha iyi, verimli olmasını sağlamak, memnuniyet düzeylerine göre kurslarda iyileştirme ve düzenleme yapma açısından çalışma sunulacak öneriler ile pragmatist bir zemin oluşturmaktadır. Bu oluşturulacak zemin ile kurslara olan katılım sağlıklı artış göstermesi, ihtiyaç olan alanları belirlemek ve kursların daha fazla kişiye ulaşmasını sağlama adına önem arz etmektedir.

Sınırlılıklar

Yapılan çalışma 2020-2021 Eğitim ve Öğretim dönemi ile sınırlıdır. Araştırma aynı zamanda Antalya ili Muratpaşa ilçesi ile sınırlıdır. Son olarak görüşmeden elde edilen formlardaki sorularla sınırlı kalmıştır.

Yaygın Eğitim Faaliyetleri

Yetişkin bireylerin eğitimi günümüze kadar örgün eğitim dışında faaliyet gösteren çeşitli kavramlarla adlandırılmıştır. Yaygın eğitim, halk eğitimi, yetişkin eğitimi, okul dışı eğitim ve yaşam boyu eğitim gibi kavramlar, bazen aynı bazen de farklı anlamlarda kullanılmış ve tanımlanmıştır (Arslan,1991). Yaygın eğitim, toplumun ihtiyaçlarını, bireylerin ilgi ve istekleri doğrultusunda çeşitli açılardan ele alarak uygulanan ve farklı kurumlar aracılığıyla etkin hale getirerek topluma belirli programlar çerçevesinde sunulan eğitim aktiviteleridir. Bu bağlamda sunulan eğitimden tüm bireyler isteyerek hayatı boyunca yararlanmaktadır. Yaygın eğitim, nüfusun bazı kesimlerine belirli bir eğitsel yaklaşımdan ziyade, toplumda yaşayan her bireyin ihtiyaçları doğrultusunda yaşam boyu öğrenimini içerir (Simpson, 1974).

Günümüzde bireylerin geçmişe göre bilinçli bir halde olmaları, özgür bir şekilde kararlarını uygulamaları, maddi ve manevi açıdan doyuma ulaşmaları bakımından yetişkin eğitimi önemli bir noktadır. Medeniyetlerin, ülkelerin gelişmişlik düzeyleri bir toplumdaki eğitime bakış açısını yansıtır. Çağımızda teknolojik yönden büyük bir hızla değişen dünyada yetişkin bireylerin eğitimine olan ihtiyaç da yadigar olmayacak ölçüde bir gerçektir. Çünkü yetişkin bireylerin yakın çağda gelişen teknoloji ile beraber zamana uyum sağlamaları ve bilgi ve becerilerini geliştirmeleri bu açıdan rollerini etkin bir biçimde yerine getirmeleri gerekmektedir (Celep, 2003). Dünyada her ülkenin ve toplumun bireylerin ihtiyaçlarına göre oluşturduğu farklı eğitim hizmetleri ve kurumları vardır. Bu kurumlar bireylere verilen eğitim hizmeti ile birlikte topluma da yansıyan yaygın eğitim hizmetleridir. Aynı şekilde ülkemizde de bireyin ihtiyaçlarına göre mesleki, sosyolojik ve farklı alanlarda kurslar açılmaktadır. Bu ihtiyaçlar ve hedefler eşliğinde yaygın eğitim okul haricinde yetişkinlere onların gönüllü olarak katılacakları programlar halinde sunulmaktadır (MEB Çıraklık,1994). Milli Eğitim Bakanlığı okuma yazma bilmeyen yetişkin bireylere yönelik okuma yazma kursları, farklı sosyal ve kültürel etkinlikler ve meslek edindirme kurslarını halk eğitimi merkezleri vasıtasıyla bireylere sunmaktadır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları ile bakanlığın gözetimi ve denetimi altındaki özel öğretim kurumları aracılığıyla da bu faaliyetler yürütülmektedir.

Yaygın eğitim programları asıl olarak örgün eğitim ile birbirini tamamlayarak, birbirinin her açıdan imkânlarından faydalanarak bir bütün içinde oluşturulmaktadır. Hazırlanan programlarda kullanılacak araç ve gereçler ile ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı belirtilir (MEB yaygın eğitim kurumları yönetmeliği, 2006).

Yaygın eğitimin hedefleri bakımından "herkese açıklık, ihtiyaca uygunluk, süreklilik, geçerlilik, planlılık, yenilik ve gelişmeye açıklık, gönüllülük, her yerde eğitim, hayat boyu öğrenme, bilimsellik ve bütünlük, iş birliği ve eş güdümlü "önemle üzerinde durulmaktadır (MEB yaygın eğitim kurumları yönetmeliği, 2006). Yaygın eğitim programlarının hedefleri içerisinde kursa devam eden bireyleri, ilgi, istek ve yeteneklerine göre yenilikleri takip eden, girişimci, meraklı, takipçi ve gelişmeleri izleyen ve

kendilerini bu duruma göre geliştiren, iyi bir toplumsal birey yetiştirmek, istihdam için gerekli bilgi, beceri, tutum ve davranışları edinmesini sağlamak ve bir meslek sahibi olup mesleğinde ilerlemek isteyenler ile meslek değiştirmek isteyenlere ilgi, istek ve yeteneklerine göre meslek kazandırmak, kurs eğitimi alan bireylerin ilgi ve yetenekleri bakımından ihtiyaç duydukları yeterlilikleri kazanmalarına uygun eğitimleri sağlamak gibi maddeler içermektedir (MEB, Yaygın eğitim kurumları yönetmeliği, 2006).

Belirtilen bu hedefler açısından halk merkezlerinin görevleri yönetmelikte okuma yazma kursları ile genel ve mesleki kurslar düzenlemek, hizmet ettikleri bölgenin sosyolojik, turistik ve kültürel yapısını araştırmak ve yapılacak araştırmaları desteklemek, kütüphaneleri desteklemek, sivil toplum örgütleri, dernek ve kuruluşları ile iş birliği halinde toplumun sosyal hayatta aktif hale getirmek için çalışmalar yapmak, boş vakitlerin etkili ve verimli değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, “vatandaşlara, ihtiyaçlarını sezdirerek, onlarda öğrenme, daha iyi ve daha ileri bir hayat seviyesine ulaşma isteğini uyandırmak; problemlerini kavramlarına, çözmelerine ve bu yönde örgütlenmelerine eğitsel yollarla yardım etme” olarak sıralanmıştır. 1964-1967 yılları arasında bu müdürlük Köy İşleri Bakanlığı’na 1967 yılında ise tekrar Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlanmıştır. Bu dönemde köy kalkınması ile birlikte ele alınan halk eğitimi merkezleri 1962-1966 yılları arasında köy önderleri yetiştirme eğitimleri yapmış özellikle öğretmen, muhtar ve imamlar bu proje kapsamında eğitimlere alınmışlardır (MEB, 1973, s. 76). 1960 yılında kurulan Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü yerini 1977 yılında Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’ne, 1978 yılında Çıracılık Eğitimi Genel Müdürlüğü’ne 1983 yılında ise Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü’ne bırakmıştır. Bu durum sosyal ve kültürel değerler sistemine yönelik eğitim programlarından mesleki eğitimin öne çıktığı programlara geçişten kaynaklanmaktadır. 2011 yılından itibaren ise günümüzün yetişkin eğitimi anlayışını yansıtan hayat boyu öğrenme kavramını merkezine alarak Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü adını taşımaktadır. Ülkemizde yaygın eğitim faaliyetleri 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri doğrultusunda araştırma, inceleme ve çalışmalarında devam etmektedir. Her ne kadar çağdaş eğitim vizyonu ile hareket edilse de gelecek çağı öncesinden yakalamak, ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla vizyon hedefi daha da sağlıklı hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmalar eşliğinde yapılan bilimsel araştırma, yaygın eğitim hizmetlerinden faydalanan bireylerin memnuniyet durumlarıyla birlikte kavramlara olan etkisine de bakılacaktır.

Yaygın Eğitim Faaliyetlerinin Amaçları ve İçeriği

(1) 2018 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliğine göre yaygın eğitimin öğretim programlarının amaçları şunlardır:

a) Kurumlarca; yaş, eğitim düzeyi ve cinsiyet farkı gözetmeksizin kursiyerlerin ilgi, istek, yetenek ve beklentileri doğrultusunda bilgi, beceri ve davranışlarını geliştirmek.

b) Hayat boyu öğrenme faaliyetleri doğrultusunda kişisel gelişim taleplerinin karşılanması yanı sıra değişen ve gelişen ekonomiye iş gücü duyarlılığının artırılması için kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde kursiyerleri, ilgi, istek ve yeteneklerine uygun olarak üretken, bilinçli, yenilikleri ve gelişmeleri izleyen ve kendini buna göre sürekli geliştiren, iyi insan, iyi vatandaş olarak yetiştirmek, istihdam için gerekli ve ihtiyaç duydukları yeterlikleri kazanmalarına uygun eğitimleri sağlamak; araştıran, geliştiren, değerlendiren, tasarlayan, girişimci bireyler olarak yetiştirmek.

(2) Öğretim programlarının içeriği;

a) Öğretim programları, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gerektiğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkânlarından yararlanarak bir bütünlük içinde düzenlenir.

(3) Programın hazırlanması ve uygulanması:

a) Öğretim programları, Genel Müdürlükçe hazırlanır veya hazırlatılır, Bakanlık onayından sonra uygulamaya konulur.

b) Kurumlarda, hayat boyu öğrenmeyi geliştirmek amacıyla yurt içi ve yurt dışı projeler çerçevesinde hazırlanan özel programlar uygulanabilir. Bu programların uygulanması ile ilgili esaslar projelerde yer alır. Proje süresi sona eren programların devamına, yaygınlaştırılmasına veya sona erdirilmesine Bakanlıkça karar verilir.

c) Hayat boyu öğrenme kurumlarında mesleki öğretim programları, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan öğretim programlarıyla bütünlük oluşturacak, programlar arasında yatay ve dikey geçişlere imkân sağlayacak şekilde, Ulusal Meslek Standartları doğrultusunda modüler yapıda hazırlanır.

ç) Kurumlarda kurs bitirme belgesine götüren programlar uygulanır.

d) Hayat boyu öğrenme kurumlarında düzenlenen kurslarda çalışma süresinin günlük en fazla sekiz ders saati olarak düzenlenmesi esastır.

e) Kurs programlarında yer alan mesleki uygulamaların işletmelerde yapılması esastır. Mesleki uygulamaların işletmelerde yapılamaması durumunda uygulamalar, kurumda ya da diğer okul ve resmî kurumların iş birliği ile yapılır.

(4) Programların süresi ve izlenmesi:

a) Eğitim programlarında; program içeriği, seviyesi ve eğitim süresi saat olarak belirtilir. Programların süresi; içeriğinde yer alan bilgi, beceri ve kazanıma göre belirlenir.

b) Yaygın eğitimde uygulanan programların izlenmesi, geliştirilmesi ya da devam ettirilmesi çalışmaları; sektörün, öğretmen ve kursiyerlerin beklentilerini karşılama düzeylerini belirlemek için yapılır.

c) Programların değerlendirilerek geliştirilmesi Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır.

(5) Programların seviyesi:

a) Mesleki ve teknik eğitim kurs programlarında örgün ve yaygın eğitimdeki referans seviyeleri birbiriyle ilişkilendirilir.

b) Genel kurslar ile beceri geliştirme kurslarında seviyelendirme aranmaz.

(6) Programlarda yatay ve dikey geçişler:

a) Program bütünlüğü ve devamlılığı içinde sertifika, belge ve diplomaya götüren programlarda yatay ve dikey geçişlere imkân sağlanır (MEB, 2021).

Yaygın Eğitimin İlkeleri

Yukarıda sayılan Yaygın Eğitimi'nin amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik ilkeleri şu şekilde açıklanmıştır (Yıldırım, 2009):

Herkese açıklık: Herkesin yararlanmasını sağlayacak şekilde yürütülür. Özel eğitim gereksinimi olan bireyler için de önlemler alınır.

Gereksinime uygunluk: Bireysel ve toplumsal ihtiyaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.

Süreklilik: Bireylerin yaşamı boyunca faydalanabileceği şekilde düzenlenir.

Bilimsellik: Uygulamalar, bilimselliğe uygun olarak sürekli geliştirilir.

Planlılık: Kalkınma hedeflerine uygun biçimde yaygın eğitimin öğeleri de göz önünde bulundurularak üretime uygun olarak düzenlenir.

Yenilik ve gelişmeye açıklık: Programlar, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile çevre ve ülkenin koşulları da göz önüne alınarak sürekli olarak geliştirilir.

Gönüllülük: Bireylerin etkinliklere katılımında gönüllülük esastır.

Mali destek: Döner sermaye haricindeki tüm kurslar ücretsizdir.

Her yerde eğitim: Eğitimler, sadece kurumlarda değil, fırsat olan her yerde yapılır.

Eşgüdüm: Kurumlar arası işbirliği yapılarak etkililik ve verim artırılabilir.

Türkiye'de Yaygın Eğitimin Tarihçesi

Ülkemizde yaygın eğitim tarihi, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet sonrası dönem olmak üzere ikiye ayrılır.

Cumhuriyet Öncesi Dönem

Bu dönem 6. yüzyıla kadar dayanmaktadır. Göktürkler, Hunlar zamanındaki toylar, Dede Korkut Masalları, Orhun Kitabeleri, kervansaraylar, loncalar, halk ozanları, yetişkin eğitimi yönünden değerli uygulamalardır. Bu değerli uygulamalar, yetişkinlerin yeni deneyimler kazanmasını sağlamıştır (Duman, 2007).

Yaygın eğitime yönelik günümüze benzer ilk ciddi hareketler Selçuklular ve Osmanlılar döneminde görülmüştür. Bu dönemlerde teşkilat ve sistem olarak en üst seviyeye ulaşmıştır. Bu sayede Anadolu ve Trakya'nın Türkleşmesi kolaylaşmıştır (Yıldırım, 2009).

Selçuklu ve Osmanlı döneminde yaygın eğitimin yapıldığı cami, medrese, ahilik, loncalar, terbiye ocakları, ordu, sıbyan mektebi, tekke, zaviye, dergahlar, ve kahvehaneler gibi kurumlar bulunmaktadır.

Cumhuriyet Döneminde Yaygın Eğitim

Eğitimde toplumsal kalkınmadaki rolü üstlenebilmesi adına Cumhuriyetin kuruluşundan sonra Milli Eğitim Bakanı olan İsmail Safa tarafından 1923 yılında çıkarılan genelge yaygın eğitimin tekrar başlatılması adına büyük bir önem arz etmektedir (Celep, 1995).

Bu döneme ait ilk yaygın eğitim birimi 1926 yılında "Halk Terbiyesi Şubesi" adıyla İlköğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde, Talim ve Terbiye Dairesine bağlı olarak kurulmuştur (Yıldırım, 2009 :30).

1927 yılında çeşitli nedenlerle hiç okuyamamış, istediği eğitim düzeyine erişememiş olanları, bir Cumhuriyet yurttaşının bilmesi gereken temel yurttaşlık bilgileriyle donatmak, ulusal kültürü ve ülküyü güçlendirmek görevini gerçekleştirmek adına halk derslikleri ve halk konferansları için bir yönetmelik çıkarılmıştır.

1928 yılında Millet Mektepleri açılmış, bu mekteplerle ilgili çıkarılan yönetmelik ile beraber köylerde 12-45 yaş, kentlerde 16-45 yaş arasındaki vatandaşların okuma-yazma belgesi alması zorunlu kılınmıştır (Geray, 1978, s. 258).

1932 yılında halkı toplumsal ve kültürel açıdan geliştirmek adına Halk Evleri kurulmuştur.

1940 yılında açılan Köy Enstitüleri, yaygın eğitim alanında da etkili olmuştur. Öğretmenler sadece okuldaki çalışmalar ile sınırlandırılmamış, çevredeki yetişkinlerin eğitim durumu ile de ilgilenmişlerdir (Celep, 1995, s. 83).

1951 yılında yaygın eğitim alanında çalışanlardan durum hakkında görüş alınmış, anketler düzenlenmiş, Amerika Birleşik Devletleri'nden konu uzmanı Prof. Dr. Watson Dickerman Türkiye'ye gelerek incelemelerde bulunmuştur. Bu inceleme sonucunda oluşturduğu raporu Milli Eğitim Bakanlığı'na sunmuştur.

1960 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü, MEB bünyesinde yürütülen yaygın eğitim hizmetlerinin bir arada toplanması amacıyla, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Gezici Kadın Kurslarının, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Sabit İlçe Kursları ve Köy Gezici Kurslarının Genel Müdürlük hizmetleriyle birleştirilmesi suretiyle "Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü" haline getirilmiştir. Bugün halk eğitim çalışmaları, ilgili kuruluşlarla birlikte, Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir (Kılıç, 1981, s. 116-117).

Yaygın Eğitimin Kapsamı ve Hizmetleri

Yaygın eğitimde genelde hedef kitle 14 yaş ve üzeridir. Ancak taleplere bakıldığında yetişkinlerin yaygın eğitim kurslarında sıklıkla yer aldığı gözlemlenmektedir. Boş zamanlarını değerlendirme, meslek edinme ve kendini geliştirme gibi işlevleri bulunan yaygın eğitim kapsamına örgün eğitime hiç girmeyenler, örgün eğitim çağı dışına çıkmış olanlar ve örgün eğitime devam edenler girer.

Yaygın eğitim hizmetleri; temel eğitim, genel kültür, akademik halk eğitimi, demokrasi ve yurttaşlık eğitimi, ev yönetimi, meslek ve teknik eğitim, güzel sanatlar eğitimi, sosyal hizmetler eğitimi, toplumsal eğitimi başlıkları altında sayılabilir

İlgili Araştırmalar

Kurt (2018), tarih dersinde yer alan konuların tarih öğretiminde dramının bir yöntem olarak öğrenci başarısına etkisi, eğitimde drama kullanımının etkililiği, öğretim sürecine olan katkısı ve tarih dersi öğretimi açısından önemini saptamaya çalışmıştır. Araştırmada drama yöntemi ile işlenen tarih derslerinin, düz anlatım yöntemiyle işlenen tarih derslerine göre daha etkili ve verimli olduğu, öğrencilerin akademik başarı düzeyinde deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğunu tespit etmiştir.

Suswandari ve Armiyati (2018), çalışmalarında, kültürel varlıkların, tarih öğrenme kaynağı olarak potansiyelini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmalarının sonucunda kültürel varlıkların kullanımının tarih öğrenimini daha kolay, daha etkileşimli ve daha eğlenceli hale getirmeye yardımcı olduğuna yönelik bulgular elde etmişlerdir.

Aydın (2019), çalışmasında Trabzon'da görev yapan tarih öğretmenlerinin kimlik ve aidiyet kavramlarına ilişkin görüşünü ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmasında, araştırmaya katılan öğretmenler, kimlik ve aidiyet kavramlarının tarih öğretiminde büyük bir öneme haiz olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca tarih öğretiminde geliştirilecek programlarla, öğrencilerde, tarihsel analiz becerilerini geliştirmek, öğrencilerin tarihsel olaylarla bağlantı kurabilmesini sağlama noktasında da milli kimlik ve aidiyet kavramlarının önemli olduğunu tespit etmiştir.

Özdemir (2019), tezinde ortaöğretim öğrencileri için, görsel öğrenmeyi destekleyen infografik tasarımın tarih dersindeki tutuma olan etkisini incelemiştir. Çalışmasında İnfografik tasarımın tarih eğitiminde kullanılmasının, öğrencilerin derse karşı motivasyonunu artırdığı, süreci daha ilgi çekici ve eğlenceli hale getirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Öğ (2019), minyatürlerin, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi Tarih konularının öğretiminde kullanılması sürecinde, öğrencilerin sergilemiş oldukları bilgi, beceri, tutum ve değere yönelik öğrenmelerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmasının sonuçlarında, öğrencilerin minyatürler aracılığıyla tarihsel bilgiler edinmiş olduklarını ve derslerde edindikleri bilgileri ise yine bu süreçte pekiştirdiklerini tespit etmiştir. Ayrıca minyatürlerle yapılan etkinlik süresince, öğrencilerin derse ve minyatüre olan tutumu olumlu yönde geliştiğini ve öğrencilerin milli değerleri ve kültürel mirasa duyarlılık değerlerinin pekiştiğini belirtmiştir.

Akın (2020), tezinde tarih konulu dizilerin ortaöğretim öğrencilerinin tarih dersine ilişkin tutumuna etkisini incelemiştir. Araştırmasında, tarih dizilerinin ortaöğretim öğrencilerinin tarih dersine ilişkin tutumlarına etki ettiği ve dizilere karşı olan ilgideki artışın, tarih dersine yönelik ilgiyi de artırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Özpek (2020), tezinde, Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders programlarında yer alan tarih konularının aktarımı, kültürel miras aktarımı ve değerler öğretimi noktasında tarihî romanların yeri ve önemini incelenmeye çalışmıştır. Çalışmasında, Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinde yer alan tarih konularının işlenişinde, hedeflenen kültürel miras ve değer öğretimlerinin aktarılması sürecinde tarihi romanlardan yararlanılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Tarih derslerinde tarihî romanların edebî materyal olarak kullanılmasının önemli bir yere sahip olduğu belirtmiştir.

Lane (2019), makalesinde, okul ve müzeler arasındaki ilişkileri incelemek istemiştir. Çalışmasının sonucunda tarihi alan gezilerinin öğrencilerinin öğrenmelerini pekiştirmelerine yardımcı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca okul ve müzeler arasındaki ortaklık düzeyinin ve kalitesinin asgari düzeyde olduğunu ve iyileştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Yine ilgili kurumlar arasında daha fazla iş birliğinin olabilmesi için müze eğitimcilerinin yetiştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Chiakkara (2020), çalışmasında, tarih eğitim müfredatının, Tayland ve Yeni Zelanda'da tarih öğretme ve öğrenmenin zorluklarını tartışmayı amaçlamıştır. Çalışmasının sonucunda katı bir şekilde hazırlanmış olan tarih müfredatlarının tarihin eleştirel ve etkili bir biçimde öğretilmesine engel olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Merkit Demir (2021) tezinde, ortaokul öğrencilerinin tarih öğretiminde tarihsel film ve dizilerin kullanımına yönelik görüşlerini incelemiştir. Araştırmasında, tarih konulu film gösterimleri sonrasında

öğrencilerin, tarih sınavlarında anlamlı yükseliş olduğunu saptamıştır. Ayrıca filmlerin, konuların anlaşılmasında ve pekişmesinde önemli bir yeri olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yıldırım (2022) Çalışmalarda, tarih öğretim müfredat dilinin sadeleşmesi gerektiğine, ders kitaplarının şekil ve içerik açısından düzenlenmesine yönelik öneriler bulunurken, araştırmacılar en çok tarih öğretiminde yararlanılabilecek yöntem ve teknikler üzerinde yoğunlaşmıştır. Tarih öğrenimini daha kolay, daha etkileşimli ve daha eğlenceli hale getirmeye yardımcı olacağını düşünülen önerilerde: kitle iletişim araçları, tarih konulu film, dizi ve belgeseller, tarihi mekân, müze ve alanlara gerçekleştirilecek geziler, grafikler, karikatürler, tarihi romanlar ve bilgisayar teknolojileri yer almıştır. Ayrıca tarih dersine yönelik ilgiyi arttırabilmek için öğretmen adaylarına, yapılandırmacı yaklaşımın öğretilmesi gerektiği ve öğretmenlerinin etkili coşkulu anlatım tarzının öğrenmede avantaj sağlayacağı yönünde önerilerde de bulunulmuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli ile yapılmıştır.

Betimsel araştırmanın en temel özelliği, mevcut durumu kendi koşulları içerisinde herhangi bir müdahalede bulunmadan olduğu gibi çalışmaktır. Bu tür araştırmalarda asıl amaç incelenen durumu etraflıca tanımlamak ve açıklamaktır (Korkar, 2016, s. 61).

Betimsel tarama modelinde, belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek ve objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap aranır (Arseven, 2001; akt. Özkorkmaz, 2016, s. 63).

Çalışma Grubu

Bilimsel çalışmaya yaygın eğitim faaliyetlerinden faydalanan 150 kişi katılmış ve anket formuyla 19 farklı soru yöneltilmiştir. Araştırma örneklemini Antalya ili Muratpaşa ilçesinde bulunan Halk Eğitim Merkezi kursiyerleri oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bilimsel çalışmada verilerin toplanması Antalya’da yaygın eğitim faaliyetlerine katılan bireylerden alınmıştır. Anket formunda demografik bilgilerin yanı sıra bireylerin beklentisi, personel ve idarecilerin tutumu, kursa geliş amacı, kursun gerekliliği, uygulama ve anlama başarısı, kursu önerme derecesi, fiziki ve sosyal ortam durumu, ilgi ve istek, hayata etkisi ve diğer kursların önemi incelenmiştir.

Verilerin Toplanma Süreci

Yapılan çalışmada veriler, çağın gelişimini özellikle fiziksel olarak sekteye uğratan Pandemi COVID-19 nedeniyle internet ortamından, Google formlar üzerinden anket formu düzenlenerek sağlanmıştır. Belirlenen anket formunda demografik bilgilerinde yer aldığı 19 farklı soru bireylere sorulmuştur.

Verilen Analizi

Araştırmada veriler toplandıktan sonra SPSS 22 İstatistik programında incelenmiş, demografik değişkenler ve soruların hangi alanı kapsadığı analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistik teknikleri ile değişkenlere ilişkin frekans ve yüzdeler bulunmuştur. Bulguların incelenmesinde cinsiyet değişkenleriyle memnuniyet düzeyleri aralarındaki ilişkiyi bağımsız t-testi analizi ile ulaşılmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda ölçekten alınan toplam puanların öğrenim düzeyinin memnuniyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla parametrik analiz tekniklerinden bağımsız örneklem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Araştırmada, önem düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Bilimsel çalışmaya katılan 150 kişi incelendiğinde kişilerin demografik bilgileri ve anket formunda oluşturulan alt başlıkları tablolarla gösterilmiştir. Çalışma katılan 150 kişide anket formunda sorulan ilk

soruya yönelik çalışmaya rızalarıyla katıldıklarını belirtmişlerdir. Bulgularda frekans olarak verilen cevapların sayısal karşılığı ve yüzdesi gösterilmektedir.

Tablo 1. Tanımlayıcı istatistikler cinsiyet

		Frekans	Yüzdeler
Cinsiyet	Erkek	15	10,0
	Kadın	135	90,0
	Toplam	150	100,0

Çalışmaya cinsiyet bilgilerine göre, 15 erkek ve 135 kadın katılmıştır.

Tablo 2. Tanımlayıcı istatistikler meslek alanı

		Frekans	Yüzdeler
Meslek	Öğrenci	11	7,3
	Diğer	81	54,0
	Savunma-Asayiş	5	3,3
	Sağlık	7	4,7
	Eğitim	21	14,0
	Turizm	6	4,0
	Ticaret	4	2,7
	Memur	10	6,7
	Hizmet	5	3,3
	Toplam	150	100,0

Meslek alanından katılım olarak Tablo 2’de gösterilen farklı meslek ve alanlar çalışmaya dâhil olmuştur. Çalışmaya en fazla eğitim alanı meslek grubundan, en az ise ticaret alanından katılım sağlanmıştır. 81 kişi ise diğer meslek gruplarına yönelik işaretleme yapmış, veri girdisi sağlanmıştır.

Tablo 3. Tanımlayıcı istatistikler öğrenim durumu

		Frekans	Yüzdeler
Öğrenim Durumu	İlkokul	9	6,0
	Ortaokul	3	2,0
	Lise	54	36,0
	Üniversite	73	48,7
	Yüksek lisans veya doktora	11	7,3
	Toplam	150	100,0

Çalışmaya katılan bireylerin öğrenim durumu incelendiğinde ise en çok 73 kişi üniversite mezunu olarak katılım sağlamış, en az 3 kişiyle ortaokul mezunları veri girdisi sağlanmıştır.

Tablo 4. Kursun açıklayıcılığı

		Frekans	Yüzdeler
Kursun açıklayıcılığı	3	7	4,7
	4	26	17,3
	5	117	78,0
	Toplam	150	100,0

Tablo 4’te gösterilen kursun açıklayıcılığı 1 ve 5 puanları arasında, 1 en az 5 en çok olacak şekilde puanlaması yapılmış ve 117 kişi kursun açıklayıcılığının çok olduğunu belirtmiştir. 1 ve 2 olarak kursun açıklayıcılığı olarak işaretleme yapılmamış, veri sağlanmamıştır.

Tablo 5. Kursu anlama ve uygulama becerisi

		Frekans	Yüzelik
Kursu anlama ve uygulama becerisi	3	9	6,0
	4	42	28,0
	5	99	66,0
	Toplam	150	100,0

Çalışmaya katılan bireylerin yaygın eğitim faaliyetlerine katıldığında aldığı kursun anlama ve uygulama becerisi üzerine sorulan soruda, 1 ve 5 puan arasında puanlama yapılmış, 1 en az 5 en çok olarak puanlanmıştır. Yaygın eğitim faaliyetlerinde gördükleri kursu, 99 kişi en çok düzeyde anlama ve uygulama becerisine sahip olduğunu belirtmiş, en az ve en az' yakın (1-2) puanlarında veri girdisi olmamıştır.

Tablo 6. Kursu önerme derecesi

		Frekans	Yüzelik
Kursu önerme derecesi	1	1	,7
	2	1	,7
	4	21	14,0
	5	127	84,7
	Toplam	150	100,0

Halk eğitim merkezlerinde aldıkları kursu önerme derecesine bakıldığında puanlama 1 ve 5 arasında yapılmış, 1 en az, 5 en çok olacak şekilde puanlaması yapılmıştır. Aldıkları kursu yüksek düzeyde öneren kişi sayısı 127 kişi olarak belirlenmiş ve yüksek düzeyde önerme görülmüştür.

Tablo 7. Fiziki Ortam Memnuniyeti

		Frekans	Yüzelik
Fiziki Ortam	1	1	,7
	2	1	,7
	3	15	10,0
	4	45	30,0
	5	88	58,7
	Toplam	150	100,0

Aldıkları kursun fiziksel olarak memnuniyetinin sorulduğu soruda gösterilen tablo.7'de 88 kişi en çok düzeyde memnun kaldığını, en az ve çok düzeyde sadece 2 kişi olduğu görülmüştür.

Tablo 8. Personel ve idarecilerden memnuniyet

		Frekans	Yüzelik
Personel ve idarecilerden memnuniyet	2	3	2,0
	3	7	4,7
	4	28	18,7
	5	112	74,7
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim faaliyetlerine katılan bireylerin personel ve idarecilerden memnuniyetinin sorulduğu soruda 1 ve 5 arasında puanlama yapılmış ve memnuniyet olarak 112 kişi en çok düzeyde memnun kaldığı görülmüştür.

Tablo 9. Beklenti

		Frekans	Yüzelik
Beklenti	1	1	,7
	2	1	,7
	3	8	5,3

4	41	27,3
5	99	66,0
Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarından beklenti düzeyi, katılımcılara sorulmuş ve 1 ve 5 arasında memnuniyet durumlarına bakılmıştır. Beklentinin 99 kişiyle yüksek olduğu saptanmış ve en az, çok az beklentiye sahip 2 kişinin verilerine sağlanmıştır.

Tablo 10. Usta öğretici memnuniyeti

		Frekans	Yüzelik
Usta öğretici memnuniyeti	2	1	,7
	3	11	7,3
	4	24	16,0
	5	114	76,0
	Toplam	150	100,0

Halk eğitim merkezlerinden alınan eğitim, usta öğreticiden alınan eğitim memnuniyetinin sorulduğu soruda, 1 ve 5 arasında puanlama yapılmış, 114 kişi usta öğretmenlerden yüksek düzeyde memnun kaldığı sağlanan verilerde görülmüştür.

Tablo 11. Sosyal ortam

		Frekans	Yüzelik
Sosyal Ortam	1	1	,7
	2	2	1,3
	3	7	4,7
	4	34	22,7
	5	106	70,7
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarındaki sosyal ortamın değerlendirildiği soruda memnuniyet düzeyi 1-5 puanları arasında hesaplanmış, 1 en az 5 en çok düzeyde gösterilmiştir. 106 kişi sosyal ortamlardan memnun bir şekilde olduğunu belirtmiş, %2 düzeyinde ise az düzeyde memnuniyet olduğu görülmüştür.

Tablo 12. İlgil ve istek

		Frekans	Yüzelik
İlgil ve İstek	1	1	,7
	3	3	2,0
	4	32	21,3
	5	114	76,0
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarından alınan hizmet ve eğitime yönelik ilgi, istek incelenmiş ve 1-5 puanları arasında hesaplama yapılmıştır. Değerlendirmede %97,3 oranda ilgi ve istek belirtildiği görülmüştür.

Tablo 13. Hayata etkisi

		Frekans	Yüzelik
Hayata Etkisi	1	1	,7
	2	3	2,0
	3	11	7,3
	4	42	28,0
	5	93	62,0
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarından alınan hizmetin hayata etkisinin incelendiği ve değerlendirildiği soruda, 1-5 arası puanlama yapılmıştır. Yapılan puanlama sonucunda, %90 düzeyinde yüksek oranda hayata etkisi olduğu görülmüştür. %2,7 düzeyde de az düzeyde hayata etkisi olduğu belirtilmiştir.

Tablo 14. Faaliyet sayısı

		Frekans	Yüzdeler
Faaliyet Sayısı	2	5	3,3
	3	12	8,0
	4	50	33,3
	5	83	55,3
	Total	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarında verilen faaliyet sayılarından memnun olma düzeylerinin değerlendirildiği soruda, 1-5 arası puanlama yapılmış ve yapılan puanlamada yüzde 88,6 düzeyinde faaliyet sayılarından memnun kalma düzeyi saptanmıştır.

Tablo 15. Beceri düzeyi

		Frekans	Yüzdeler
Beceri Düzeyi	2	5	3,3
	3	12	8,0
	4	50	33,3
	5	83	55,3
	Toplam	150	100,0

Beceri düzeyinin değerlendirildiği soruda, yaygın eğitim merkezlerinden elde edilen beceri düzeyi yüzde 88,6 düzeyinde yüksek oranda görülmüştür. Yüzde 3,3 olarak ise de az düzeyde beceri düzeyi görülmüştür.

Tablo 16. Diğer kurslar

		Frekans	Yüzdeler
Diğer Kurslar	2	1	,7
	3	12	8,0
	4	26	17,3
	5	111	74,0
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim kurumlarında alınan eğitimlerden diğer kurslardan memnun kalma düzeyinin belirlendiği soruda, %91,3 oranda veri girdisi sağlanmıştır. %0,7 düzeyde ise az düzeyde memnuniyet görülmüştür.

Tablo 17. Kurs geliş amacı

		Frekans	Yüzdeler
Kursa geliş amacı	Kişisel gelişim	74	49,3
	Ücretsiz olması	2	1,3
	Mesleki gelişim	8	5,3
	Sosyal faaliyetlerde bulunmak	66	44,0
	Toplam	150	100,0

Yaygın eğitim hizmetlerinden faydalanan bireylerin, kursa geliş amacı değerlendirilmiştir. %49 oranında kişisel gelişim, %44 düzeyde sosyal faaliyetlerde bulunma, %1,3 düzeyde ücretsiz olması ve %5,3 düzeyde ise mesleki gelişimine etki amacıyla geldiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 18. Cinsiyet değişkenine göre memnuniyet düzeyleri arasında yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları

Cinsiyet	n	X	ss	sd	t	p
Kız	135	49,51	15,42	61	159	p>.05
Erkek	15	43,52	13,89			

Cinsiyet değişkenine göre memnuniyet düzeyleri arasında yapılan bağımsız grup t-testi sonuçlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>.05).

Tablo 19. Öğrenim düzeyine göre memnuniyet düzeyleri arasında yapılan Tek yönlü ANOVA Testi

	Kareler toplamı	df	Karelerin ortalaması	F	p
Gruplar arası	707,851	4	75,521	1,268	,329
Gruplar içi	5214,080	46	69,882		
Toplam	5921,931	50			

Tablo 19’da gösterildiği gibi öğrenim memnuniyet düzeyi puanlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda memnuniyet durumlarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Tablo 20. Anket formu cronbach alfa değeri

Ölçek	Cronbach Alfa
Kursiyer Memnuniyet	,85

Tablo 20 analiz sonuçları incelendiğinde cronbach alfa katsayısı .85 olarak hesaplanmıştır.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Yaygın eğitim hizmetlerinin verildiği halk eğitim merkezleri toplumun ihtiyaç duyduğu farklı eğitim yaklaşımları, sosyal gelişim, kültürel ve sanat alanlarında eğitimlerin verildiği önemli eğitim hizmetleridir. Bu eğitim hizmetlerine katılan kursiyerlerin, bireylerin istek, ilgi, ihtiyaç ve memnuniyetlerini belirlemek verilen eğitim hizmetlerinin verimliliği ve kalitesini sağlıklı bir şekilde artmasına katkı sağlayacaktır. Yapılan bilimsel çalışmada memnuniyet düzeylerinin öğrenim düzeyi ve cinsiyete göre farklılık göstermediği görülmüştür. Kursiyerlerin kursun açıklayıcılığı, usta öğretici memnuniyet düzeyi, faaliyet sayısı, hayata etkisi, fiziki ortam, personel ve idarecilerden memnuniyet yüksek düzeyde hesaplanmıştır. Memnuniyet düzeyinin yüksek olması bu alanlarda yapılan çalışmaların yeterli olduğunu göstermekte ancak yine her saniye gelişen çağa ayak uydurma çağı önden yakalamak için de gelişime, yeniliğe her daim açık durumda olmanın gerekliliğinin göstergesidir. Diğer kurslardan memnuniyet ve kursu önerme derecesi de yüksek bulunmuş, bu sonuçla birlikte kursların yaygınlaşması ve katılım oranının artmasına katkı sağlayıcı sonuçlar görülmüştü

Yaygın eğitim hizmetlerinin verildiği halk eğitim merkezleri toplumun ihtiyaç duyduğu farklı eğitim yaklaşımları, sosyal gelişim, kültürel ve sanat alanlarında eğitimlerin verildiği önemli eğitim hizmetleridir. Bu eğitim hizmetlerine katılan kursiyerlerin, bireylerin istek, ilgi, ihtiyaç ve memnuniyetlerini belirlemek verilen eğitim hizmetlerinin verimliliği ve kalitesini sağlıklı bir şekilde artmasına katkı sağlayacaktır. Yapılan bilimsel çalışmada memnuniyet düzeylerinin öğrenim düzeyi ve cinsiyete göre farklılık göstermediği görülmüştür. Kursiyerlerin kursun açıklayıcılığı, usta öğretici memnuniyet düzeyi, faaliyet sayısı, hayata etkisi, fiziki ortam, personel ve idarecilerden memnuniyet yüksek düzeyde hesaplanmıştır.

Memnuniyet düzeyinin yüksek olması bu alanlarda yapılan çalışmaların yeterli olduğunu göstermekte ancak yine her saniye gelişen çağa ayak uydurma çağı önden yakalamak için de gelişime, yeniliğe her daim açık durumda olmanın gerekliliğinin göstergesidir. Diğer kurslardan memnuniyet ve kursu önerme derecesi de yüksek bulunmuş, bu sonuçla birlikte kursların yaygınlaşması ve katılım oranının artmasına katkı sağlayıcı sonuçlar görülmüştür.

Araştırma sonuçlarında kursiyerlerin kursa geliş amaçlarında farklılıklar gözlemlenmiş, amaç ve isteklere göre yaygın eğitim hizmeti veren kurumlarda yapılan çalışmalara özgün, çağı önden yakalayan yapay zeka uygulamaları, ileri teknoloji uygulamalarına yönelik çalışmalar önerilmiştir. Sık sık değişen yönetmelikler ve genelgelerden dolayı tam anlamıyla oturmuş bir yaygın eğitim sistemi oturmamıştır. Kültürel öğelerimizi yeni nesle anlatırken ve aktarırken daha özenli ve sistemli olunmalıdır. Teknolojiden daha fazla faydalanılmalı özellikle kurumlar arası işbirliği artırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Arslan, M. M. (1991). *Türkiye’de yaygın eğitimin yasal çerçevesi ve uygulamaları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, Y. E. (2019). *Tarih öğretmenlerinin kimlik ve aidiyet kavramlarına ilişkin görüşleri* (Tez No. 568051) (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trabzon Üniversitesi-Trabzon.
- Stevenson, R. B. (2007). *Schooling and environmental education: contradictions in purpose and practice. Environmental Education Research*, 13(2), 139–153. doi:10.1080/13504620701295726
- Şimşek, M. (2002). *TKY ve tarihteki bir uygulaması Ahilik*. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- MEB, (2021). Millî Eğitim Bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği, 14/12/2021 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/04/20180411-13.htm> adresinden alınmıştır.
- Ergün, M. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Bazı temel kavramlar*.
- Buyruk, H. (2016). Ekonomik kalkınma hedefinden bin yıl kalkınma hedeflerine: Eğitim-kalkınma ilişkisine dair bir çözümleme. *Mülkiye Dergisi*, 40(1), 11-142 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/mulkiye/issue/37412/432815>
- Arslan, D. (1991). *Uruşlu Aşık: Aşık Şefkati, Konya: Selçuk Üniversitesi Halk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi* (Folklor Derleme Çalışması).
- Simpson, E. L. (1974). Moral development research. *Human development*, 17(2), 81-106.
- Celep, C. (2003). *Teachers' organizational commitment in educational organizations*. Turkey: Trakya University Edirne.
- MEB (2006). Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/02/20060214-3.htm> adresinden alınmıştır.
- Duman, A. (2007). *Yetişkinler Eğitimi, Ankara: Ütopya Yayınevi*.
- Celep, C. (1995). *Demokratik bir eğitim sistemi için*.
- Geray, C. (1978). Kırsal alanda kalkınma ve gençlik. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 33(3).
- Kılıç, E. (1981). *Halk eğitiminde kuram ve uygulama*, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara
- Korkar, Ü. (2016). *Ankara Halk Eğitim Merkezlerinde Yapılan Gümüş Takı İşlemciliği Üzerine Bir Araştırma*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Özkorkmaz, M.A., (2016). *Türkiye’de Halk Eğitim Merkezi Müdürlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algıları*, (Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kurt, C. (2018). *9. sınıf ilk ve orta çağlarda Avrasya ünitesinin drama yöntemiyle öğretilmesinin akademik başarıya etkisi* (Tez No. 527240) (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi- Ankara.
- Suswandari, S., & Armiyati, L. (2018). Cultural properties as a source for learning history: a case study in cilacap regency, Indonesia. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 231, 94-97.
- Öğ, N. (2019). *Tarih eğitiminde minyatür kullanımının öğrenme üzerindeki etkileri* (Tez No. 543030) (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi- İstanbul.
- Özpek, M. (2020). *Tarihi romanların sosyal bilgiler ile Türkiye Cumhuriyeti inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde kullanılması üzerine bir inceleme* (Tez No. 643292) (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İnönü Üniversitesi-Malatya.

- Lane, J. (2019). Paedagogica historica international journal of the history of education. *Ted Eğitim ve Bilim*, 52(3), <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00309230.2016.1153674>
- Chinakkarapong, S. (2020). Challenges of teaching and learning history: the cases of Thailand and New Zealand. *Social Science Asia*, 6(1), 1-12.
- Merkit Demir, S. (2021). *Tarih eğitiminde tarihsel film ve dizilerin kullanımına yönelik 7.sınıf öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi* (Tez No. 698836) [Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi-İstanbul].
- Yıldırım, N. (2022). *Tarih eğitimi bilim dalı Erzurum sanat ve mesleki eğitim kurslarında öğrenim görmekte olan üniversite hazırlık öğrencilerinin tarihe yönelik bakış açılarının değerlendirilmesi*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

EXTENDED ABSTRACT

Non-formal education activities are activities carried out in order to provide basic information to individuals and adults in addition to the school, to ensure the further development of the education and training level they receive, to bring them into society as literate or to develop them in different professions. Educational institutions are the basic places that can think about individuals critically, deal with social issues, solve problems, and support their steps towards self-realization (Stevenson, 2007). At this point, non-formal education activities explain how effective it is for individuals to contribute to themselves. Individuals participating in the activities receive trainings that directly affect many sections that are sociological, cultural, political and beneficial to society. The best example of non-formal education activities from history, is the Ahi-Order Organization, which was established in the 12th century. In this organization, many features regarding non-formal education activities can be seen. When we refer to the Ahi Organization, there is a master-apprentice relationship in this institution, and practical vocational training is provided on the job. The apprentice learns the truth, subtleties and characteristics of the profession by doing-living (Şimşek, 2002). The Ahi organization has brought many individuals to the society and these individuals have seriously affected the welfare and economy of the society with their activities. In most of the Ottoman period, individuals in the society united around the Ahi Organization and continued their activities. In the first years of the Republic, importance was given to non-formal education activities and Atatürk Forest Farm was established as an example of these activities. The purpose of the establishment of this farm is to recognize nature as being in nature and to emphasize the importance of production. Again, in the republican period, the Village Teacher's School Instruction was published in 1926 and village teacher schools were put into practice. In these schools, four hours of theory-based lessons were taught every day before noon, and then another four hours of experiments and practices were carried out. Agricultural activities, nature research and study trips can be given as examples of non-formal education practices (Ergün, 2009). When the education of adult individuals in our country is examined, changes are seen from time to time. The community centers, which were established in the early 1930s and were one of the important institutions at that time, became an important factor in building the national identity of the new system (Buyruk, 2016). With the recent expansion of the use of technology and artificial intelligence, it has become even more important for adult individuals to develop themselves, and new areas of need have arisen in this regard. In the modern era, non-formal education activities aim to repeat itself and evaluation studies are carried out in order to establish new professional fields and establish a traditional and recent bond. One of the most important points that are emphasized while planning educational activities is that individuals who will receive education should receive education in a healthy, efficient and quality manner. The suitability of the education that the individual will receive to the individual and society affects the quality of education. The individual can increase the efficiency of the education he will receive with the efficiency and satisfaction he displays in the activities he receives education. Educational institutions should provide a comfortable environment for individuals, act in a way that will show themselves in the training they will receive and provide motivation. With the arrangements made in this way, the benefit that the individual will provide to the society with the quality of the education will be healthier and more qualified. Getting a quality education is important not only for the individual, but also for the physical and social aspects of the institution where the individual receives education. Educational institutions are important in terms of providing modern education to individuals, ensuring educational satisfaction of individuals during education, and in this way, mutually efficient progress of education. When the problem situations that are sought to be answered with this research are examined; By investigating the level of satisfaction of

individuals with pervasive developmental activities, answers are sought to the questions of how the individuals' mood is and what studies can be developed on this subject. The aim of this research is to examine the satisfaction levels of individuals who receive education and training in Public Education Centers in terms of different variables. In order to achieve this general aim, answers to the following questions were sought; 1. What is the satisfaction level of the participants from the public education courses?, 2. Is there a significant difference in the satisfaction levels of the participants in terms of gender variable?, 3. What is the extent to which the participants recommend public education courses?, 4. What is the satisfaction level of the participants from the number of activities of the public education center courses?, 5. Is there a significant difference in the satisfaction levels of the participants in terms of the variable of educational status?. By examining the interests, wishes and satisfaction of the individuals benefiting from the non-formal education institution, the study creates a pragmatist basis with the suggestions to be presented in terms of ensuring that the course training is better and more efficient, and making improvements and arrangements in the courses according to their satisfaction levels. With this ground to be created, it is important to increase the participation in the courses in a healthy way and to identify the areas that are needed and to ensure that the courses reach more people. The study is limited to the 2020-2021 Education and Training period. The research is also limited to the Muratpaşa district of Antalya province. Finally, it was limited to the questions in the forms obtained from the interview. The education of adult individuals has been named with various concepts operating excluding formal education until today. Concepts such as non-formal education, public education, adult education, out-of-school education and lifelong education have sometimes been used and defined in the same and sometimes different meanings (Arslan, 1991). Non-formal education is the educational activities that are implemented by addressing the needs of the society from various aspects in line with the interests and wishes of the individuals, and are offered to the society within the framework of certain programs by activating them through different institutions. In this context, all individuals willingly benefit from the education offered throughout their lives. Non-formal education includes lifelong learning in line with the needs of every individual living in society, rather than a specific educational approach to some segments of the population (Simpson, 1974). Today, adult education is an important point for individuals to be conscious compared to the past, to implement their decisions freely, and to achieve material and spiritual satisfaction. The development levels of civilizations and countries reflect the perspective of education in a society. In our age, the need for the education of adults is a reality that cannot be ignored in a rapidly changing world in terms of technology. Because adults need to adapt to the time with the developing technology and develop their knowledge and skills and fulfill their roles effectively in this respect (Celep, 2003). Every country and society in the world has different educational services and institutions created according to the needs of individuals. These institutions are non-formal education services that reflect on the society as well as the education service provided to individuals. Likewise, in our country, courses are offered in vocational, sociological and different fields according to the needs of the individuals. In line with these needs and goals, non-formal education is offered to adults outside of school as programs that they will participate voluntarily (MEB Apprenticeship, 1994). The Ministry of National Education offers literacy courses, different social and cultural activities and vocational courses for illiterate adults through public education centers. In addition, these activities are carried out through the maturation institutes of the Ministry of National Education, practical girls' art schools and private education institutions under the supervision and control of the ministry.